

„Industri“, men jeg sagde derimod, „at vi ikke skulde bygge vor Udvikling paa Smør og Flæsk *alene*“. Det var det lille Ord „alene“, som det ærede Medlem glemte. Alt, hvad jeg sagde i Gaar, gik ud paa, at det kunde ikke hjælpe, at vi vilde blive staaende paa det samme Standpunkt, hvorpaa vi have staaet i Aarevis; vi maatte gaa fremad. Hele Verden gaar fremad, vi kunne ikke blive staaende stille. Vi have faaet en Industri. Det ærede Medlem kan betragte det som en Ulykke, han kan sige, at det er unaturligt, at det er usundt, eller hvad han vil sige, men vi have nu en Industri, og vi have en stor Mængde Mennesker — hvor stort et Procenttal det er af Befolkningen, er jo mindre væsentligt — der beskæftiges derved, og vi maa se at skaffe dem Arbejde. Vi kunne ikke jage dem ud i den vide Verden, vi maa se at dygtiggøre dem. Derfor holder jeg paa Industrien. Kan det ærede Medlem sige mig, hvor vi skulle finde anden Virksomhed for dem? (*Madsen-Mygdal*: Ja!) Ja, jeg kan ikke se det. Den Befolkning, der er opdragen i Byerne, egner sig virkelig ikke til at gaa ud paa Landet, og de ville det heller ikke, absolut ikke. Det er oplyst statistisk, at den Indvandring, der fandt Sted til Byerne, særlig her til Kjøbenhavn i Begyndelsen af Halvfjerdserne — der fandt jo en meget stærk Indvandring Sted den Gang, den er senere hen standset — bestod af yngre Folk. Kjøbenhavn havde virkelig ikke sendt Bud efter dem, de kom af sig selv. Disse Folk giftede sig, da de kom her ind til Byen, og deres Børn ere nu voksende op og have giftet sig, og disse Folk have slet ikke hjemme paa Landet, de ere fødte og opdragne i Kjøbenhavn. Hvad skulle vi gøre med dem? Det ærede Medlem vil dog ikke have Stavnbaandet indført igen. Jeg kan ikke se nogen Maade at tvinge de Folk til at tage paa Landet. Vi maa altsaa skaffe dem Beskæftigelse. Vi kunne dog ikke sende dem i Landflygtighed. Jeg betragter det som en Ulykke, at Folk vandre ud af Landet. Jeg tror, at de fleste af vore Folk absolut ikke egne sig dertil, og jeg ved fra saa mange Sider, at Folk, der ere komne ud, altid hige efter at komme hjem igen, og komme de saa endelig hjem igen, saa have Forholdene forandret sig, saa de ikke længere føle sig hjemme her, men føle sig hjemløse. Jeg synes, at naar vi kunne finde Veje til at skaffe dem Beskæftigelse herhjemme, saa skulle vi gøre det. Det er det, man gør i andre Lande, man tager Sagen praktisk. Og det er det, jeg bebrejder det ærede

Medlem — men jeg forstaaer for Resten saa godt efter hele hans Livsstilling, at han ser teoretisk paa Sagerne; jeg ser praktisk.

Det ærede 5te Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) kom ind paa nogle Udtalelser, som han mente, jeg i Gaar var fremkommen med, om, at Industrien var ødelagt, hvis disse Toldnedsættelser fandt Sted. Det er en Misforstaaelse; jeg sagde selvfølgelig ikke, at al Industri vilde blive ødelagt, men jeg sagde noget ganske andet. Det var i Anledning af et Citat fra det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds om, at en Nedsættelse af Beskyttelsessatserne vilde give en forøget Indtægt og i saare mange Tilfælde betydelig forøgede Indtægter for Statskassen, at jeg anførte, at naar Følgen af Toldsatsernes Nedsættelse, saaledes som det ærede Medlem selv havde ytret, vil være en betydelig forøget Indførsel, vil altsaa en Del Fabrikation her i Landet blive ødelagt, og jeg nævnte, at mindst 3—6,000 Arbejdere vilde blive brødløse og snarere det dobbelte Antal. Jeg har sagt, en Del af Industrien vil blive ødelagt, men ikke hele Industrien. Jeg skulde mene, at det er en stor og væsentlig Forskel. Det ærede 5te Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) kom ogsaa ind paa Tolden paa Kartoffelstivelse. Det, der var mig om at gøre, var at fremhæve, at vi hvert Aar udlevere til Tyskland $\frac{1}{2}$ Million Kroner, som kunde komme vore Smaakaarsfolk til gode; det var for mig Pointen. Jeg mener, at vi lige saa godt kunne unde vore Husmænd denne Indtægt som Tyskland. Jeg mener, at det kan have en ganske overordentlig Betydning for vore fattige Smaakaarsfolk.

Jørgensen: Der er naturligvis stor Uoverensstemmelse mellem, hvad det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Mundberg) og jeg forstaa ved sunde Forhold. Der synes snarere at være Overensstemmelse mellem det ærede Medlem og det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Holger Petersen). Ved sunde Samfundsforhold forstaaer jeg saadanne, hvor man bevarer saa mange selvstændige Hjem og Virksomheder som muligt. Derfor kræver man ogsaa fra agrarisk Side saa stærkt Husmandsloven, der netop tilsigter at skabe saa mange Smaahjem ude paa Landet som muligt. Jeg mener, at det samme ogsaa maa være Maalet i de næringsdrivende Klasser, ogsaa der maa man bevare saa mange selvstændige Virksomheder som muligt. Men Forholdene ere jo ved at udvikle sig saaledes, at Industrien paa den ene Side støttes